

Gerő Éva Alap

Tisztelt Kollégák,

örömmel jelentjük be, hogy 2016. március 17-én létrejött a Gerő Éva Alap.

Az Alap névadója: *Gerő Éva* (Budapest, 1955. június 12. – Budapest, 2008. november 11.) grafikus, könyvtári kiadványok tervezője.

Az alapítványt tevő: dr. Gerő Gyula, ny. főszerkesztő, könyvtáros, aki elhunyt lánya emlékére létesítette az Alapot.

A Gerő Éva Alap tulajdonosa örökjogon a *Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság*.

Az Alap kedvezményezettje minden páratlan évben a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár, minden második évben valamely magyarországi egyházi-felekezeti könyvtár.

Az Alap célja: Valamely magyarországi egyházi, felekezeti könyvtár számára az egyedi és általános restaurálás, állagmegóvás, prevenció megvalósítása, állományvédelmi (pl. páramérő műszerek, páraelszívó eszközök, párásító készülékek) és egyéb, az állagmegóvást elősegítő eszközök (pl. speciális könyvtári porszívó, roló, függöny, spaletta, fényvédő fólia, kiállítási vitrin) beszerzése, cseréje, felújítása, ill. hozzájárulás e célok megvalósításához. A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár számára a fentiekén kívül a régi gyűjtemény gyarapítása, alapvető muzeális dokumentumok beszerzése, a bencés rend feloszlata (1786) előtt a könyvtár tulajdonában lévő könyvek visszavásárlása.

Az Alap névleges alaptőkéje: 51 000 €, azaz ötvenegyezer Euró, mely összegnek az éves kamata használható fel.

A támogatás pályázati úton nyerhető el.

A pályázat utemezése: A pályázati felhívás közzététele: adott év március 1. és 15. között. A pályázatok beérkezésének határideje: adott év április 30. Elbírálás: a győztes pályázatot bíráló bizottság választja ki. Az eredmény kihirdetése: adott év június 12. Elszámolás: következő év február 28.

A bíráló bizottság tagjai: 1. A mindenkori pannonhalmi főapát vagy megbízottja, 2. A kötelezettségvállaló személy családjának képviselőjében Dr. Gerő Gyula és/vagy Gerő Katalin és/vagy Rudas Valéria életük végéig. 3. A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár mindenkori vezetője, 4. Az Egyházi Könyvtárak Egyesülése (a továbbiakban: EKE) mindenkori elnöke (Ha az EKE megszűnne, akkor valamely jelentős számú muzeális gyűjteménnyel rendelkező magyarországi egyházi könyvtár vezetője.), 5. A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár egy tagja, akit a Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár mindenkori vezetője esetleg jelöl ki, megbízatása az adott évre terjed ki.

Az Alap nyitott, hozzá természetes vagy jogi személyek egyaránt csatlakozhatnak pénzbeli támogatással és nem pénzbeli támogatással. A pénzbeli támogatásnak három fokozata van: 1. Arany – legalább 300 ezer Ft, 2. Ezüst – legalább 200 ezer Ft, 3. Bronz – legalább 100 ezer Ft. A 100 ezer Ft alatti támogatás esetén a támogatás összege, a 100 ezer Ft feletti támogatás esetén annak hozama növeli a tárgyévet követő évben felhasználható keretösszeget. A nem pénzbeli támogatás állományvédelmi eszközök és/vagy szolgáltatások biztosítását jelenti.

Az Alap számlaszáma: CIB Bank Zrt 10700031–04072306–52600003

Az Gerő Éva Alapról a kedvezményezetteket – egyházi-felekezeti könyvtárak – az Egyházi Könyvtárak Egyesülése 2016. évi közgyűlésén 2016. június 27-én, Szarvason tájékoztatjuk részletesen.

A 2016. évi támogatást az alapítványt tevő (dr. Gerő Gyula) és a kuratórium szándéka szerint nem pályáztatással ítéljük meg.

A támogatás 2016. évi kedvezményezettjét szintén az EKE közgyűlésén nevezzük meg.

A Gerő Éva Alap alapító okirata – Megállapodás – a mellékletben olvasható.

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár
9090 Pannonhalma, Vár1.
Tel.: +36 96 570 142
E-mail: ilona@osb.hu

/Forrás: <https://listserv.niif.hu/pipermail/katalist/2016-April/034694.html/>

400 éves Shakespeare-kötet bukkantak egy kastélyban

William Shakespeare drámáinak egy csaknem 400 éves kiadását találták meg egy skót kastélyban, Bute szigetén.

Az irodalomtörténészek által Első fólióként emlegetett kiadvány William Shakespeare darabjainak 1623-ban megjelent első gyűjteménye, amely a neki tulajdonított harminchat színpadi művet tartalmazza.

A teljes címén Mr. William Shakespeare vígjátékai, királydrámái és tragédiái című gyűjteményt mintegy 750 példányban nyomtatták ki. A darabok között szerepel a *Macbeth* és az *Ahogy tetszik* című színmű is.

A bute-i Mount Stuart gótikus kastélyban talált kiadás hitelességét *Emma Smith*, az *Oxford Egyetem* Shakespeare-kutatója állapította meg.

A professzor a BBC-nek nyilatkozva felidézte: amikor kapcsolatba léptek vele a gyűjtemény gondozói, nem gondolta, hogy tényleg egy Első fólióról van szó, ám a közelebbi vizsgálat bebizonyította, hogy valóban a ritkaság került elő.

A három bőrborítású kötet becslések szerint 2,5 millió fontot (966 millió forint) érhet. Az Első fólióból a most fellelt példánnyal együtt mindössze 234 maradt fenn a kutatók mai ismeretei szerint.

Smith hangsúlyozta, hogy a kiadvány nélkül Shakespeare munkáinak fele elveszett volna. A gyűjteményes kiadást először 1623-ban, hét évvel Shakespeare halála után publikálták.

A kötetet először csütörtöktől nézheti meg a közönség a Mount Stuart kastélyban megnyílt kiállításon, amely október 30-ig látogatható.

Két éve Franciaországban, a Calais közeli Saint-Omer egykori jezsuita kollégiumának gyűjteményében fedeztek fel egy Első fóliót, melyet idén nyáron a londoni Shakespeare's Globe-ban is kiállítanak.

A brit drámaíró 1616. április 23-án hunyt el, idén számos megemlékezést tartanak halálának 400. évfordulójának alkalmából.

/Forrás: <http://mno.hu/grund/400-eves-shakespeare-kotetre-bukkantak-egy-kastelyban-1336491/>

R. Kiss Kornélia

Az új helyesírási szótár robbantott

Jóval több szakkönyvet vettek Magyarországon tavaly, mint az előző évben, viszont kevesebb lett a fikciós művek piaci részesedése. A tankönyvpiac államosítása ellenére tekintélyes piaci tankönyvfogyasztást jeleztek a kiadók – erre jutott a *Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének* felmérése. Összességében kis növekedést produkált tavaly a könyvpiac.

Nagyjából másfél milliárd forinttal kevesebb volt a fikciós művek forgalma 2015-ben, mint az előző évben. Ebben a kategóriában a szépirodalom is benne van, de mivel a könyvkiadók egyben jelentik be az összes fikciós művet, és a szépirodalom meghatározása amúgy sem egyértelmű, ezért csak találgatni lehet, hogy mit jelent ez a csökkenés a szépirodalom szempontjából.

Keresztury Tibor, a felmérést készítő Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének (MKKE) az igazgatója szerint a tapasztalatok alapján nem a minőségi irodalom iránt csökkent a kereslet, inkább a gyengébb minőségű fikciós irodalom iránt, ez okozza a visszaesést. Ez azonban csak feltételezés. Tavaly egy könyvkiadóval és -terjesztővel kisebb lett a magyar könyvpiac, ráadásul a csődbe jutott *Ulpius-ház* is főleg fikciós művekkel, ezen belül is nagy példányszámú szórakoztató

irodalommal foglalkozott. *Kocsis András Sándor*, az MKKE elnöke szerint azonban a cég kiesése nem magyarázza meg a jelentős csökkenést.

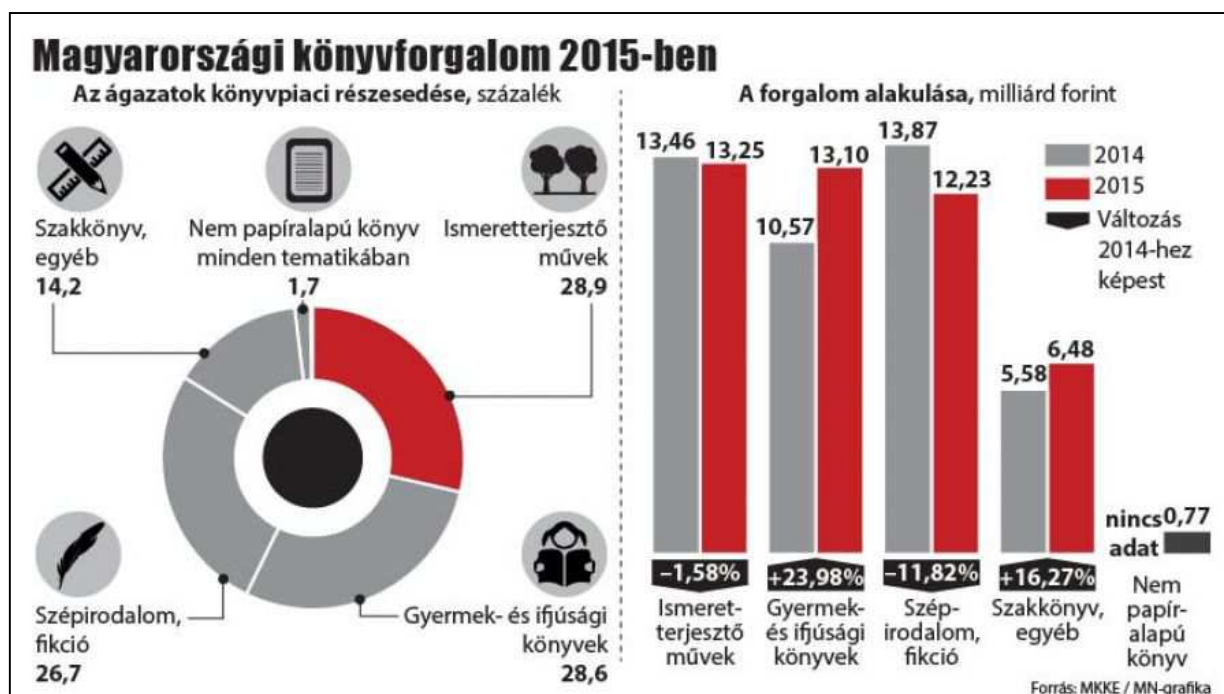
Szintén nincs magyarázat a hétmilliárdos piaci tankönyvforgalomra. Az MKKE becslései szerint ez a teljes tankönyvforgalom (az államit is beleszámítva) 40 százaléka. Ez rendkívül magas szám lenne azután, hogy a tankönyvkiadás államosítása miatt a közoktatási tankönyveket nem a szabad piacról szerzi be a legtöbb intézmény. Hogy mit soroltak a könyvkiadók bevallásukban a tankönyvekhez, és mit vásárolhattak az iskolák vagy a szülők valójában a piacról, arra nem tudott választ adni sem az MKKE elnöke, sem az igazgató. A könyvkiadók adatszolgáltatása ugyanis csak a példányszámokra és meghatározott kategóriákra terjed ki, arra nem, hogy ezek konkrétan milyen könyveket tartalmaznak.

Ráadásul a kiadók adatszolgáltatása önkéntes, az egyesülés nem tudja ellenőrizni, és nem is bírálhatja felül az adatszolgáltatást. A piaci tankönyvforgalomba beleszámítanak a nyelvkönyvek, az alapítványi és a nemzetiségi iskolák nem állami tankönyvei, de ez sem magyarázná meg, hogy miért a szabad piacon zajlott a tankönyvforgalom majdnem fele.

A szakkönyvekre, tudományos művekre, lexikonokra, szótárakra, valamint az egyéb, felsőoktatásban használatos kiadványokra az utóbbi években fokozatos csökkenés volt jellemző, most viszont váratlanul jelentős, 16,3 százalékos növekedésről számoltak be a kiadók: 6,5 milliárd forint összeforgalomról, szemben a 2014-es 5,6 milliárdal. Ebből valószínűleg jelentős szeletet az új helyesírási szótár számlájára írhatunk, de Kocsis András Sándor szerint ez egyedül nem lett volna elegendő ekkora növekedéshez. Az MKKE képviselői azt sem tartják lehetetlennek, hogy a könyvkiadók adatszolgáltatásával volt a probléma, és ez a lehetőség a tankönyvek esetében is fennáll.

Az évek óta bővülő piacú gyermek- és ifjúsági könyvek tavaly is a magyar könyvkiadás egyik húzóágazatának bizonyultak. A szabad forgalmú könyvpiac 28,59 százalékát birtokolja a gyermek- és ifjúsági könyvkiadás, és 13,1 milliárdos forgalmat bonyolított le tavaly: 23,98 százalékkal többet, mint az előző évben.

A könyvpiaci felmérést a kiadók bevallása alapján az MKKE készíti. Vannak könyvkiadók, amelyek egyáltalán nem szolgáltatnak adatokat, ilyenek például az úgynevezett félárú könyvek kiadói. Ezek többnyire közepes vagy gyenge minőségű, nagy-

Fotó: – / Magyar Nemzet

példányszámú, olcsó kiadványokkal vannak jelen a piacon. Részesedésük az MKKE becslése alapján mindössze 800 millió forint volt, ami a töredéke a teljes, 45,8 milliárd forintos könyvforgalomnak. Tavalyelőtt 44,4 milliárdos volt ugyanez a forgalom, így 3,24 százalékos növekedést könyvelhetett el múlt évben a könyvpiac. Ha viszont a könyvkiadók által bevallott tankönyvforgalmat is hozzászámítjuk, akkor az 52 milliárdot is meghaladná a piaci könyvforgalom Magyarországon.

Évi egymilliárd forintos forgalmat mindössze tizenhárom könyvkiadónak sikerült elérnie. Az összes Magyarországon eladott könyv felét ezen kiadónak a kínálatából vásárolták. 39 kiadó állította elő a teljes könyvpiac 80,81 százalékát. Az MKKE felmérésében összesen 163 cég vett részt.

/Forrás: <http://mno.hu/grund/az-uj-helyesirasi-szotar-robbantott-1335150/>

Tószegi Zsuzsanna címzetes egyetemi docens

Dr. Kiszl Péter intézetigazgató előterjesztésére, az Intézeti, majd a Kari Tanács támogatásának figyelembevételével a 2016. február 8-án megtartott szenátusi ülésen dr. Tószegi Zsuzsannának, intézetünk óraadó oktatójának címzetes egyetemi docensi címet adományozott az ELTE. A prof. dr. Borhy László akadémikus, dékán és a prof. dr. Mezey Barna rektor aláírásával ellátott oklevél ünnepélyes átadására a 2016. március 21-i szenátusi ülésen került sor.

„Dr. Tószegi Zsuzsanna először országos szakkönyvtárakban, majd a Magyar Iparművészeti Főiskola könyvtárigazgatójaként dolgozott. Később a nemzeti könyvtár egyik adatbázis-szolgáltatását irányította, majd alapító igazgatója lett a magyar kulturális örökség digitalizálására hivatott Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központnak. A vezetése alatt indult Digitális Irodalmi Akadémia azóta is a magyar internetes tartalom-szolgáltatás egyik legnagyobb sikere. 2004–2015 között a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnöki főtanácsadója és a Kaposvári Egyetem docense. Tószegi Zsuzsanna az elmúlt két évtizedben egyetemünkön is folyamatosan oktatott óraadóként: a 90-es évek második felétől előbb az ELTE Tanárképző Főiskolai Karának Könyvtár Tanszékén,

majd a BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetében. A multimédia és a digitalizálás vitathatatlan szaktekintélyeként bekapcsolódott a Könyvtártudományi doktori program munkájába is, jelenleg két doktorandusz témavezetője.”

Tószegi tanárnőnek szívből gratulálunk és további sikeres munkát kívánunk!

/Forrás: <http://elte-lis.blogspot.hu/2016/03/toszegi-zsuzsanna-cimzetes-egyetemi.html/>

Kerekes Pál

Kertész Imre a számítógépes regényírásról

Az író műveinek elektronikus elérhetősége

A napokban az örök írómezőkre távozott Kertész Imréről meghatározó megemlékezések olvashatók. Írótársak vallanak róla, rendezvények követik egymást. Ezen a helyen a bámulatosan okos, érzelmileg mélyre futó életmű két vonatkozásáról szólnunk:

- Hol található meg Kertész Imre művei elektronikusan,
- A Nobel-díjas író viszonya a számítógépes írói mesterséghez.

Kertész Imre teljes online gyűjtemény

A kortárs magyar írók műveinek tárháza a Digitális Irodalmi Akadémia. A Könyvkonnektoron is többször bemutattuk ezt a kurrens könyvtárat. A gyűjtemény lényege, hogy ingyenesen szolgáltatja digitálisan a java magyar irodalmi termést az elmúlt évtizedekből. Konkrétan arról van szó, hogy teljesen ingyenesen, szabadon érhető el itt a még nem lejárt szerzői jogú életművek. Jogi értelemben ez azt jelenti, hogy a szerző halála óta még nem telt el hetven év. Az író elhunyt utáni 71. évben a tőle származó írások szabadon kiadhatók, terjeszthetők. Az akadémia szó olyan fordulat az intézmény nevében, ami jelzi: maguk az írók döntenek arról, ki méltó arra, hogy bekerüljön a válogatásba.

Kertész Imre életműve is benne foglaltatik a kollekción. Hiánytalanul megtalálhatók művei, köztük a legismertebb Sorstalanság is. Teljesen ingyen, szabadon, free alapokon. Minden olvasás legális. A különleges őszinteségű, egyben kristálytisztá nyelvezetű írásai szép rendben sorakoznak a portálon. Búzhódt média-pancstól távolt tartott mondatfűzése

elektronikusan is megél. Szövegláncolata húz, feszít az originalitás ritka birodalmi felé.

A regények, publicisztikák mellett részletes életrajz is tanulmányozható a Kertész Imre oldalon. Látható könyvei borítójának galériája, és egy igencsak sok képből álló fotógyűjtemény is. Bibliográfia, elemzések, kritikák színesítik a site tartalmát. Ami a lényeg és fontos: Kertész Imre minden műve olvasható ingyen, jó minőségű online lapozgatás formájában. (Az utolsóra, most már sajnos a legutolsóra, A végső kocsmá-ra még várni kell.)

Kertész Imre a számítógépes „kéziratról”

Írói műhelymunkájának részleteibe nyújt betekintést Kertész Imre sok feljegyzése, rögtönzése. Kiderül ezekből, hogy az informatikai fejlődéssel párhuzamban ő maga is fokozatosan áttért a papírról a képernyőre. Ez nem ment könnyen. A számítástechnika inspirálta változás megviselte. Meglepő gondolatokat fogalmazott meg ennek kapcsán. Így számol be az első próbálkozásairól a Mentés másként címet viselő írásában:

„Pontosan ebben a pillanatban, amelyet a sor elején jelölök, sikerült rátalálnom erre az úgynevezett fájlra, és olyan boldogság fogott el, amely világosan mutatja, hová sülyedhet az ember, ha a technikának szolgáltatja ki magát. És most, ezennel, először, amióta számítógépen dolgozom, átléptem egy oldalnyi szöveg után a következő oldalra, és sejteltmem sincs róla, hogy mi fog történni.

Még aznap. Ez a néhány sor a számítógép megismeréséért és birtokbavételéért folytatott küzdelem dokumentuma: mint ilyen, nem is tölt be több szerepet, csupán annyit, hogy valami legyen az oldalon. Annyi biztos: a számítógép gondolkodás-mód, s nem éppen a legemelkedettebb. Sőt, ha úgy tetszik, nyelv, s nem éppen a legköltőibb.”

Krúdyt számítógép elé parancsolja

A következő állomás még izgalmasabb. Kertész Imre felismeri, hogy most már végérvényesen a komputer klaviatúrájához van kötve:

„Mialatt szenvedélyesen tanulom a laptopot, az áruzás érzése kísért: mintha elhagynám szellemi világomat: hogyan? Ezentúl az elektromosságtól, az áramszolgáltatástól s e gép állapotától függ majd, hogy írni, egyáltalában gondolkodni tudjak? Valahová messzire visz a csendes meditáció világából, s jó lenne, ha e tekintetben meg tudnám nyugtatni magamat – hiszen másrészt Parkinson-kóros kezemmel hamarosan egyáltalán nem tudnék írni. El kell képzelni, hogy Shelley a számítógépen

hozza 7létre költeményeit: elképzelhető ez? A technikára gondolok itt egyszerűen, arra, hogy vajon a számítógép előtt ülve, annak billentyűit nyomogatva eszébe juthat-e egyáltalán az embernek egy jó hasonlat? De hát miért is ne? Szeretni kell a számítógépet, mint Rilke mondaná. S ha egy hirtelen áramszünet semmissé teszi mindazt, amit leírtam? S ha egy gutaütés teszi semmissé? A példa nem jó, hiszen a gutaütés a számítógép előtt sem ment meg, s a leírt szöveg megmarad (csak már nem nekem). – Egy kérdésen el lehet tűnődni: örült volna Krúdy Gyula a számítógépnek? Kizárni nem lehet...”

Vállalja a képernyős karaktereket

Végül levonja a következtetést:

„Igazán provinciális és szánelmas alak lennék, ha a számítógép megtanulásával járó izgalmak elvonnának a regényírástól.”

/Forrás: <http://konyvkonnektor.hu/?p=5109/>

Életregénybe ágyazott keleti utazások

Három díszkötetben ismét megjelent Orbán Balázs 1861-ben kiadott műve (Farkas Wellmann Éva)

Orbán Balázs egyik meghatározó korszaka és élménye volt közel-keleti utazása, amelyet nagyon fiatalon, még 1846-ban kezdett, s végül – több kitérővel – csupán 1859-ben fejezhetett be.

A legnagyobb székeklyként ismert Orbán Balázs nevét még mindig jórészt fő műve, A Székelyföld leírása okán szokás szóba hozni. Kétségtelen, hogy szűkebb hazájának minden rejtett zugát lelkiismeretesen és nagy szenvedéllyel kutatta fel, majd rögzítette páratlan értékű monográfiában – de ahhoz, hogy teljes jelentőségében álljon alakja előttünk, nagy szükség lenne egyéb, korábbi munkáit is olvasnunk.

És még akkor sem mondhatnánk, hogy teljességgel megismertük ezt a Jókai-regénybe illő, nagy tudású, kivételes műveltségű, rendkívül érzékeny, romantikus embert, aki korát meghaladva, feldolgozhatatlan mértékű ismereteket és tapasztalatokat osztott meg tizenkilencedik századi kortársai-val. Hiszen ott voltak még az őt körüllegő legendák is, amelyek életében végigkísérték, s megfoghatatlanná tették a különc polihisztor alakját.

Életének egyik meghatározó korszaka és élménye volt közel-keleti utazása, amelyet nagyon fiatalon, még 1846-ban kezdett, s végül – több kitérővel – csupán 1859-ben fejezhetett be. Ennek a hosszú útnak az élményeit levelei, naplójegyzetei és visszaemlékezései alapján útleírásban is rögzítette, melyet aztán 1861-ben hat kötetben közre is adott. Művét két évvel ezelőtt, 2014-ben vállalta újra kiadni a *Magyar Unitárius Egyház* és a *Méry Ratio Kiadó* egy három díszkötetből álló sorozatban, hasonló kiadásban – s mivel történeti-földrajzi jellegén túl szépirodalmi igényű munka, nem véletlen, hogy lenyűgöző olvasmányt jelent a mai embernek is. Orbán így fogalmazza meg szándékát: „Egy ösvényt legalább törtem keletre, mely reánk, magyarokra nézve százszorosán fontos, kiknek hivatásunk végre is az, hogy műveltségünk közvetítő legyen kelet és nyugat között, s kiket ezenfelül kelet mint ősapáink dicső hazája is érdekel.” *Mikó Imre* egyébként egy 1968-as, a *Korunk* folyóiratban megjelent tanulmányában szépen elhelyezi Orbán Balázs életrajzában ezt a művet, és további izgalmas részletekkel is szolgál a családi viszonyokat illetően, segítséget nyújtva az értelmezésben.

Abban, hogy Orbán Balázs ilyen messzi tájakra vetődött, érdeklődésén kívül magánjellegű indítékok is szerepet játszottak. Eredetileg a görög származású anya révén (az ő története külön romantikus regény), a konstantinápolyi nagyanya hívására indul el a család. Nehezen hagyja el otthonát a szinte még gyermek Balázs: külön búcsúzik falujától, iskolavárosától, majd a hazájára külön visszatekint egy sziklabércről, s gondolatai közé beférkőzik a nemzetföltés eszméje is. (Joggal, hiszen két év múlva tombol is a forradalom, majd a

szabadságharc e tájakon – s ő erről már Athénban értesül. Ám ott is megtalálja a módját a segítségnek: szabadcsapatot verbuvál, s hazaindul – sajnos későn, mert útközben már értesül a szabadságharc bukásáról.)

Mikor Isztambulba megérkeznek, a családi egymásra találás helyett a nagymama halálhíre fogadja őket, utóbb pedig egy 17 évig tartó pereskedés a családi vagyonért. „Mi naponta jártuk a törvényszékeket, mindenütt zörgettük az igazság ajtait, melyek nekünk fel nem nyitattak.”

Az elkövetkező években bejárja Konstantinápoly környékét, Szmírnát, Számoszt, Rodoszt, eljut Bejrútba, Libanonba, hosszú időt tölt Jeruzsálemben, felkeresve a kultikus bibliai helyeket, jár Egyiptomban a „gulákon”, Szíriában, Athénban, Korinthoszon, több török településen – és a látottakat részletesen le is jegyzi. S mindeközben – amint a bevezetőül közzétett levélből kiderül – átlátogat Nagy-Britanniába, ahol Londonban két évig kutatja a keleti leleteket a *British Museum*-ban. Addig nem kerül végső formájába a kézirat, amíg utána nem olvas minden apróságnak, és „kellő criticá”-val nem illet minden feltételezést vagy információt.

A leírások nagyon széles skálán mozognak: egy életregénybe ágyazva találjuk a földrajzi bemutatásokat, művelődéstörténeti tényeket, történelmi magyarázatokat, népszokások, vallási hiedelmek ismertetését, és az is nagyon gyakori, hogy véleményt nyilvánít az éppen uralkodó viszonyokról. Megismerhetjük a korabeli utazás lehetőségeit, veszélyeit, és milliónyi olyan adattal találkozunk életszerű leírásban, amellyel egészen biztosan nem szolgálhatnak az iskolai történelemkönyvek. A szorgalmas jegyzetelésnek megvan a haszna: hazatérésétől számítva gyakorlatilag két évbe sem kerül sajtó alá rendezni a hatkötetes munkát. Amikor 12 év után újból megpillantja a Kárpátok vonulatát, meghatottan szólal meg Orbán Balázs: „A honvágy visszavezet felétek, a felém mosolygó hont ti mutatjátok nekem fel, legyetek üdvözölve általam ti a teremtő keze által fölemelt védfalai imádott hazámnak...” És innen felgyorsul az útleírás is, mintha száguldani bírna hazafelé a még mindig ifjúnak számító, világlátott báró, aki hazájának határát átlépve, áhítatos muzulmánhoz hasonlóan leborulva csókolja meg a földet.

A leíró munka nagyságából, részletgazdagságából következően sajnos nem nyílik tér a legizgalmasabb fordulatok megidézésére. De nincs is szük-

ség erre, hiszen éppen azok a mondatok rejtik a hat kötet valódi értékét, az igényes olvasó számára a legényencebb falatokat. Úgy lehetünk most saját történelmünk részesei, hogy közben nem érezzük a történelmi távolságot, nem tolakodnak előtérbe a száraz, tankönyvízű ismeretek. És mindezt egyik olyan nagyságunktól kapjuk ajándékba, aki négy évet töltött *Victor Hugo* társaságában, s akiről éppen a nagy francia író-politikus mondta: kétszáz Orbán Balázssal meg tudná bukattatni *III. Napóleon* császárságát.

Ezek a gyönyörű kiadványok alaplívekként sorakozhatnak polcainkon, de nem avuló relikviákként, hanem szívesen és gyakran leemelt, kedves olvasmányainkként.

Orbán Balázs: Utazás Keleten. Magyar Unitárius Egyház–Méry Ratio Kiadó, Budapest, 2014.

/Forrás: <http://magyaridok.hu/kultura/etregenybeagyazott-keleti-utazasok-541963/>

Helyreigazítás

A TMT 2016. 3. száma 121. oldalon: „Könyvtárak versenyhelyzetben: a műveltség fogalma változik” című írás szerzője Kerekes Pál.

A szerzőtől elnézést kérünk.

TMT Szerkesztőség

E számunk megjelenését önkéntes munkájával segítette:

Adamecz Katalin
Adolf Adrienn
Berke Barnabásné
Fonyó Istvánné
Gerákné Krasz Katalin
Hegyközi Ilona
Pathó Ildikó
Prokné Palik Mária
Ungváry Rudolf

